

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3425

Vragen van het lid **Vestering** (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *gegoochel met stikstofcijfers waardoor de natuur achteruitboert* (ingezonden 21 juni 2021).

Mededeling van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 2 juli 2021).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat meerdere onderzoeken (onder andere van de Universiteit Wageningen en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)) bevestigen dat zogenaamde «innovatieve staltechnieken» in de regel veel minder stikstof en/of stank reduceren dan door de stallenbouwers wordt beloofd?¹ · ²

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat emissiearme stalvloeren een hoger explosiegevaar kennen dan gangbare stalvloeren en dat er een hoger risico is op blootstelling aan gevaarlijke stoffen?³

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat de Raad van State heeft geoordeeld dat voor intern salderen (waarbij in het geval van veehouderijen het aantal dieren kan worden uitgebreid wanneer «emissiearme» technieken worden toegepast) geen nieuwe natuurvergunning nodig is?⁴

Vraag 4

Hoe beoordeelt u deze rechterlijke uitspraak, die als consequentie heeft dat de overheid geen enkel zicht meer heeft op bedrijfsuitbreidingen en dat burgers en milieuorganisaties geen mogelijkheid meer hebben tot inspraak of bezwaar, gezien het feit dat de mogelijkheid van inspraak of bezwaar maken

¹ WUR, maart 2018, «Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen», <https://edepot.wur.nl/441649>

² CBS, 30 oktober 2019, «Stikstofverlies uit opgeslagen mest», <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/44/stikstofverlies-uit-opgeslagen-mest>

³ Antea Group, 11 januari 2021, «Veiligheid van emissiearme stalvloersystemen», <https://edepot.wur.nl/542963>

⁴ Raad van State, 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71, <https://linkeddata.overheid.nl/frontportal/document-viewer?ext-id=ECLI:NL:RVS:2021:71>

tegen projecten met impact op het milieu wettelijk verplicht is onder het Verdrag van Aarhus?

Vraag 5

Deelt u de zorg dat de € 678 miljoen die tot 2030 gereserveerd is voor technische lapmiddelen voor de veehouderij (onder andere de totale Subsidie brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv), subsidies voor waterbassins (voor het verdund uitrijden van mest) en voor het verlagen van het ruw eiwitgehalte in veevoer en voor mestverwerking) de uitstoot helemaal niet zal reduceren, zoals beoogd, omdat veehouders die daar gebruik van maken de gewonnen «emissieruimte» direct op kunnen vullen met een uitbreiding van het aantal dieren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u deze ontwikkeling voorkomen?⁵

Vraag 6

Deelt u de zorg dat als gevolg van de subsidies voor staltechnieken de stikstofuitstoot in het gunstigste geval niet of nauwelijks zal afnemen, en in het ergste geval zal toenemen, omdat de technieken in de praktijk ook nog eens niet het beloofde effect hebben, maar het aantal dieren wel is uitgebreid? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Beaamt u dat beide bovengenoemde gevallen in strijd zijn met verslechteringsverbod uit de Habitatrictlijn, omdat overbelaste natuurgebieden vanwege het stapeleffect van stikstof óók achteruitgaan wanneer de stikstofneerslag gelijk blijft?

Vraag 8

Kunt u bevestigen dat u «stikstofruimte» die vrijkomt door verschillende opkoopregelingen (Subsidieregeling sanering varkenshouderijen, Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties) weer uit wilt geven om de PAS-melders te legaliseren? Zo ja, vindt u dit een doelmatige besteding van belastinggeld, dat als bronmaatregel tot doel heeft om de stikstofuitstoot – en daarmee de last op de natuur – te verminderen?⁶

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat onderzoeksplatform Investico heeft berekend dat veehouderijen nog ruim zestien miljoen kilo meer stikstof kunnen uitstoten vanwege de latente (ongebruikte) ruimte in hun natuurvergunningen, terwijl uw inzet juist is om die uitstoot met twintig miljoen kilo te doen laten afnemen?⁷ Welke maatregelen gaat u nemen om te voorkomen dat die papieren «stikstofruimte» daadwerkelijk gebruikt gaat worden en zo de reductiedoelen (die een resultaatsverplichting zijn) verder weg brengt?

Vraag 10

Welke maatregelen gaat u nemen om ervoor te zorgen dat er niet langer geschoven wordt met stikstofcijfers op papier, waardoor er wel nieuwe vergunningen worden afgegeven, of uitbreidingen worden toegestaan, maar de natuur er geen steek op vooruit gaat of zelfs op achteruit gaat?

Vraag 11

Kunt u deze vragen één voor één en binnen de gebruikelijke termijn beantwoorden?

---

⁵ Investico, 2 juni 2021, «Nieuwe vergunningsregels bieden ruimte voor meer stikstofuitstoot» <https://www.platform-investico.nl/artikel/nieuwe-vergunningregels-bieden-ruimte-voor-meer-stikstofuitstoot/>

⁶ Zie onder andere de antwoorden van de provincie Noord-Holland tijdens een webinar over het legaliseren van PAS-melders, p. 20, <https://www.aanpakstikstof.nl/waarom-is-er-een-stikstofprobleem/documenten/publicaties/2021/06/07/overzicht-vragen-en-antwoorden-webinar-legalisering-pas-meldingen-van-10-mei-2021>

⁷ Investico, 2 juni 2021, «Nieuwe vergunningsregels bieden ruimte voor meer stikstofuitstoot» <https://www.platform-investico.nl/artikel/nieuwe-vergunningregels-bieden-ruimte-voor-meer-stikstofuitstoot/>

Mededeling

Op 21 juni jongstleden heeft het lid Vestering (PvdD) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vragen gesteld over «Gegoochel met stikstofcijfers waardoor de natuur achteruitboert». Vanwege de benodigde afstemming kunnen deze vragen niet binnen de gebruikelijke termijn beantwoord worden.